

Ив. Панчевъ

Отъ какво се приготвлява флай-токсъ

Малко сѫ насъкомитѣ, които принасятъ полза на чояѣка. Повечето отъ тѣхъ причиняватъ не приятности и разпространяватъ релица болести. Такива сѫ дървеницитѣ, бълхитѣ, въшкитѣ и презъ лѣтото мухитѣ. Тѣ сѫ неприятни и затова, че ни беспокоятъ съ своята нахалностъ. И наистина, седнешъ да се хранишъ, мухитѣ пристигатъ, почватъ да кацатъ по хлѣба, по яденето, по тебе, а преди това кой ги знае кѫде сѫ били. Седналъ си да четешъ, а тѣ кацатъ и те хапятъ порежчетѣ, краката, лицето, и ако ги изгонишъ оттамъ, тѣ ще кацнатъ на носати. Но не е само това. Човѣкъ може да стане и жертва на болеститѣ, които насъкомитѣ разпространяватъ, като: коременъ тифъ, дезентерия, холера, туберкулоза, лѣтни дизгии, синя пжпка и др.

Ето защо и борбата въ последнитѣ години се засили противъ всички вредни насъкоми, а особено противъ мухитѣ. Въ тази борба най-много се употребявая изтрѣбителътъ на насъкомите: *флай-токсъ*. Много малко сѫ обаче ония отъ вастъ, които знаятъ, отъ какво се получава той.

Флай-токсътъ е течность, въ която се съдържа особено вещество, наречено *пиретринъ*. То се получава отъ цвѣтоветѣ на растението *далматинска хризантема* на латински наречена *пиретрумъ*.

За родина на пиретрума се смятатъ брѣговетѣ на Далмация и затова се нарича *далматинска хризантема*.

По общия си видъ това растение прилика на лай-кучка, но има по-голѣми цвѣтове отъ нейнитѣ. Цвѣтнитѣ листчета сѫ бѣли, но има и цвѣтове обагрени червено. Червениятъ пиретрумъ се нарича *персийски*. Той по-малко се използува.